

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet;

Utkom från trycket
den 26 april 2011

beslutade den 19 april 2011.

Boverket föreskriver följande med stöd av 10 kap. 23 § plan- och byggförordningen (2011:338).

Inledning

1 § Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd om certifiering av sådana sakkunniga som avses i 10 kap. 8 § 2 plan- och bygglagen (2010:900). Den sakkunnige ska kontrollera och verifiera om bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga är uppfyllda.

De allmänna råden innehåller rekommendationer om och exempel på tillämpningen av föreskrifterna i denna författning. De allmänna råden föregås av texten Allmänt råd och är tryckta med mindre och indragen text omedelbart efter den föreskrift de hänför sig till.

Termer som inte särskilt förklaras i denna författning, plan- och bygglagen (2010:900), PBL, eller plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, har den betydelse som anges i Terminologicentrums publikation *Plan- och byggtermer 1994*, TNC 95.

Certifiering

2 § Certifiering får lämnas för behörighet att kontrollera byggnader vad avser tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Allmänt råd

Kontroll kan gälla både nybyggnad och ändring av en byggnad. Den kan innefatta kontroll i olika skeden: av projekthandlingar, under byggtiden eller av färdigställda byggåtgärder.

Krav på teoretisk kunskap

3 § För att få behörighet ska sökanden ha

1. examen arkitekt på kandidatnivå eller högre,
2. examen ingenjör med byggnadsteknisk inriktning på kandidatnivå eller högre, eller
3. annan likvärdig utbildning.

Utbildningskravet kan även tillgodoses genom motsvarande utbildningar i annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

4 § Teoretisk kunskap enligt 3 § krävs inte för sökanden med kompetensbevis från utbildning till tillgänglighetskonsult med inriktning på den fysiska miljön. Nämnd utbildning ska ha

1. omfattat minst 44 veckors heltidsutbildning, och
2. genomförts under åren 1996 till 2003.

Krav på praktisk erfarenhet

5 § För att få behörighet ska sökanden ha kvalificerad erfarenhet av praktiskt arbete med husbyggnadsprojektering. Arbetet ska i väsentlig grad ha innefattat tillämpning eller bedömning av bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet vid nybyggnad och vid ändring av en byggnad.

Den praktiska erfarenheten ska ha en sammanlagd längd av minst fem år, varav minst ett under den senaste treårsperioden. För sökande med masterexamen arkitekt räcker det att den praktiska erfarenheten har en sammanlagd längd av minst tre år, varav minst ett under den senaste treårsperioden.

Allmänt råd

Den praktiska erfarenheten bör omfatta minst tre större eller femton mindre projekt. För personer med masterexamen arkitekt bör den praktiska erfarenheten omfatta minst två större eller tio mindre projekt.

6 § För sökanden som omfattas av 4 § ska den kvalificerade erfarenheten av praktiskt arbete ha innefattat tillämpning, bedömning eller kontroll av bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet vid nybyggnad och vid ändring av en byggnad.

Den praktiska erfarenheten ska ha en sammanlagd längd av minst tio år, varav minst ett under den senaste treårsperioden.

Allmänt råd

Den praktiska erfarenheten bör omfatta minst sex större eller trettio mindre projekt.

7 § Den praktiska erfarenheten ska styrkas genom intyg.

Krav på lämplighet för uppgiften

8 § Den sakkunnige ska vara lämplig för uppgiften. Lämpligheten ska styrkas med intyg från den senaste yrkesverksamma treårsperioden.

Allmänt råd

Intygsgivaren bör ha, eller ha haft, en nära arbetsrelation till sökanden såsom uppdragsgivare. Även intyg inlämnat från byggnadsnämnd eller liknande bör kunna godtas.

Krav på kunskap om författningar

9 § Den sakkunnige ska ha kunskap om och förståelse för de olika krav som ställs i bygglagstiftningen. Särskild vikt ska läggas vid de delar av regelverket som reglerar byggnader som nybyggs eller ändras och de delar som reglerar till-

gänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

För att få behörighet ska den sakkunnige ha kunskap om plan- och bygglagen (2010:900), PBL, plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, Boverkets byggregler (2011:6), BBR, Boverkets allmänna råd om ändring av byggnad (1996:4), BÄR, eller motsvarande gällande regler.

Den sakkunnige ska också ha kännedom om Boverkets föreskrifter och allmänna råd om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga på allmänna platser och inom områden för andra anläggningar än byggnader (2011:5), ALM, Boverkets föreskrifter och allmänna råd om undanröjande av enkelt avhjälpna hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser (2011:13), HIN, de delar av arbetsmiljölagstiftningen som har koppling till byggnader och tillgänglighet, eller motsvarande gällande regler.

Dessutom ska den sakkunnige känna till diskrimineringslagen (2008:567), lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag, m.m., förordningen (2001:526) om statliga myndigheters ansvar för genomförande av handikappolitiken, eller motsvarande gällande regler.

Krav på kompetens

10 § För att få behörighet ska den sakkunnige ha kunskap om

1. de funktionsnedsättningar som innefattas i begreppet nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga och deras dimensionerande funktionella förmågor,
2. vad i den byggda miljön som utgör hinder för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,
3. hur den byggda miljös utformning påverkar tillgängligheten och användbarheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,
4. hur kravet på tillgänglighet och användbarhet ska tillämpas vid nybyggnad, och
5. hur kravet på tillgänglighet och användbarhet ska tillämpas vid ändring av byggnader, vilka avvägningar som kan göras och hur dessa påverkar tillgängligheten och användbarheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

För att få behörighet ska den sakkunnige dessutom ha kännedom om funktionsnedsättningar generellt och hur den fysiska miljön ska vara utformad för att vara tillgänglig och användbar.

Den sakkunnige ska också ha kunskap om och förståelse för innebörden av rollen sakkunnig och dess funktion i byggprocessen.

Teoretiskt prov

11 § Den sakkunniges kunskaper och kännedom enligt 9 och 10 §§ ska kontrolleras genom skriftligt kunskapsprov.

Rapporteringskyldighet

12 § Den sakkunnige ska årligen lämna in rapport till certifieringsorganet med uppgifter dels om genomförda uppdrag som sakkunnig av tillgänglighet, dels om fortbildning inom de områden som omfattas av 9 och 10 §§.

Certifieringens giltighet

13 § Certifieringen får lämnas för en period av högst fem år.

Uppgifter om certifierade sakkunniga

14 § Certifieringsorganet ska omgående sända beslut om meddelad eller återkallad certifiering av en sakkunnig av tillgänglighet till Boverket. Certifieringsorganet ska till Boverket sända uppgifter om certifieringsnummer, behörighet, giltighetstid på certifikatet, förnamn, efternamn, företag, adress, postnummer och ort samt e-postadress och telefonnummer.

Omcertifiering

15 § För att få ett nytt beslut om certifiering, när ett tidigare beslut går ut, ska den sakkunnige gå igenom en förenklad kompetensprövning eller en förnyad fullständig kompetensprövning. Endast om det finns särskilda skäl krävs det en förnyad fullständig kompetensprövning. Lämplighet enligt 8 § ska dock alltid prövas.

Allmänt råd

Vid en förenklad kompetensprövning kan det, förutom att pröva lämplighet, räcka att genom skriftligt kunskapsprov kontrollera att den sakkunnige skaffat ny kunskap under den senaste femårsperioden inom de områden som omfattas av 9 och 10 §§.

Särskilda skäl som gör att det krävs en förnyad fullständig kompetensprövning kan vara att den sökande inte genomfört kontroller i tillräcklig omfattning under den senaste femårsperioden.

Återkallande av certifiering

16 § Har den sakkunnige visat sig uppenbart olämplig för uppgiften eller erhållit certifieringen på felaktiga grunder får det organ som utfärdat certifieringen återkalla denna.

Allmänt råd

Olämplighet kan bestå i att man i kontrollen har utfärdat felaktiga eller falska intyg eller att man varit oskicklig i arbetet.

Denna författning träder i kraft den 2 maj 2011, då verkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2009:11) om certifiering av fristående sakkunniga kontrollanter av tillgänglighet ska upphöra att gälla.

På Boverkets vägnar

JANNA VALIK

Greta Lenhoff